

מסיק הזיתים

אהלן וסהלן! אומנם אני פלאח (עובד אדמה) ערביישראלי ולא יהודי, אבל מדי שנה בתקופה שבה אתם מציינים את חג החנוכה גם אנחנו חוגגים. אצלנו יוצאים כל בני ובנות הכפר לחגיגת המסיק. אתם בוודאי תוהים מהי חגיגת המסיק ומה לה ולחנוכה, אז מיד אסביר הכול.

פירות שונים מבשילים בתקופות שונות של השנה. הזיתים מבשילים באמצע החורף, בתקופה של חנוכה. עבודת המסיק היא עבודת קטיף הזיתים הבשלים והיא נעשית בדרך מיוחדת במינה: מניחים תחת העץ יריעות גדולות, מנענעים אותו ואוספים את כל הזיתים שנשרו ארצה.

המסיק דורש ידיים עובדות רבות והוא מלווה בשמחה עזה על היבול היפה, וכך נוצרה עם השנים מסורת שבה כולם יחד חוגגים את המסיק בעבודה משותפת: כל בני ובנות הכפר יוצאים אל המטעים, הילדים אינם הולכים לבית הספר וכל המבוגרים, גם מי שאינו עובד אדמה, מצטרפים לעבודה.

כשסיפרתי זאת בעבר לחבריי היהודים הם התרגשו מאוד ואמרו שיש בחגיגה זו דמיון לחנוכה. הם סיפרו לי ששמן הזית והפקתו נמצאים ברקע של סיפור חנוכה, ושיש פרשנים הרואים בו את אחת הסיבות לקביעת החג כחג מסיק זיתים, חג שבו היו מודים לאלוהים על הזיתים שעלו יפה במטעים.

נר מחקר

- רובנו חיים במציאות מודרנית ומונותקים מעבודת האדמה, וממילא גם מהתרגשות נוכח יבול שעלה יפה.
- האם אתם חשים שהחיבור לטבע ולחקלאות חסר לכם?
- מה דעתכם על הרעיון להעתיק את השמחה החקלאית לתחומים אחרים בחיינו, למשל, לחגוג פיתוחים טכנולוגיים או לחגוג פרסום יצירות ספרותיות וכדומה? האם היה אפשר ליצור חג וטקסים סביב יצירות שכאלו? מדוע?

לחגים רבים במסורת היהודית יש אופי כפול, חקלאי והיסטורי-לאומי. בחנוכה הסיפור ההיסטורי-הלאומי ידוע, אך יש גם היבט חקלאי: חגיגת מסיק הזיתים שנערכת בתקופה זו של השנה. על כן אומרת המשנה במסכת ביכורים שאת ביכורי הזיתים ניתן להביא עד חנוכה.

מעובד על פי "יום יסוד היכל ה" מאת הרב יואל בן-נון, מגדים יב

- איזה פן מן הפנים של החג בא לידי ביטוי באופן משמעותי יותר בחגיגת חג החנוכה אצלכם?
- ההיבט החקלאי של חג החנוכה תופס מקום פחות מרכזי בתוכני הלימוד בגנים ובבתי הספר. מה דעתכם על כך?
- אם בעיניכם ההיבט החקלאי אינו בא לידי ביטוי מספיק, הציעו כיצד ניתן להאדיר אותו והסבירו אילו ערכים מגלמת הצעתכם (מלבד לימוד הרקע החקלאי של החג).